

KREFTFORENINGEN

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Oslo, 17. september 2014

Deres ref.: 13/3696-
Vår ref.: 14/00002-28
Saksbehandler: John Stigum og Irene Skjørtvet

Forslag til endringer i forskrift om stønad til helsetjenester i EØS-land - gjennomføring av pasientrettighetsdirektivet

Kreftforeningen er en landsdekkende frivillig organisasjon. Våre hovedmål er at færre skal få kreft, flere skal overleve kreft og best mulig livskvalitet for kreftrammede og pårørende. Over 224 000 mennesker i Norge har eller har hatt kreft. Årlig rammes over 30 000 mennesker og omtrent 11 000 dør hvert år som følge av kreftsykdom. Kreft er hyppigste dødsårsak for de under 75 år og det forventes en markant økning av nye krefttilfeller de nærmeste årene. Ett av tre krefttilfeller kan forebygges.

Våre kommentarer

Vi viser til høringsnotat med forslag til endringer i forskrift 22. november 2010 nr. 1466 om stønad til helsetjenester mottatt i annet EØS-land. Kreftforeningen takker for tilsendte høringsdokumenter, og ønsker å komme med noen kommentarer til forslagene.

4.2 Utvidelse av retten til refusjon

Gjeldende forskrift gir rett til å få refundert utgifter ved helsehjelp som er mottatt i annet EØS-land. Ressurser, utstyr eller kompetanse som normalt forbindes med sykehusbehandling er særskilt unntatt og refunderes ikke etter forskriften slik den er i dag.

Kreftforeningen støtter forslaget om å utvide dagens refusjonsordning til også å omfatte sykehusbehandling. Det vil gi pasienter større valgfrihet, likeverdige muligheter til helsetjenester og minske klasseskille mellom de pasienter som har og de som ikke har mulighet til å legge ut for kostnaden selv.

Departementet foreslår at pasientene selv må betale reiseutgifter i forbindelse med behandlingsoppholdet i utlandet. I henhold til pasientrettighetsdirektivet er det opp medlemslandene selv å bestemme om de vil dekke slike utgifter. Kreftforeningen mener reiseutgifter også bør dekkes. For mange pasienter vil det være en betydelig økonomisk belastning å måtte dekke reiseutgifter selv. Friheten til å velge hvor behandlingen skal skje vil for noen ikke være en realitet.

Kreftforeningen ser imidlertid at det kan være nødvendig med retningslinjer som gjøre at reisen ikke blir uforholdsmessig dyr, eller at det behandlingsreise ikke kan kombineres med andre formål, som for eksempel ferie.

En annen og viktig problemstilling som Kreftforeningen har erfart gjennom vår rettighetstjeneste, er at mange kreftpasienter ikke får tegnet reiseforsikring når de skal reise utenlands. Bli pasienten syk på reisen til behandlingsstedet, uten reiseforsikring, vil det kunne få alvorlige økonomiske konsekvenser for pasienten og dens familie.

4.3 Forhåndsgodkjenning

Kreftforeningen støtter departementets forslag om ikke å stille krav om forhåndsgodkjenning for refusjon av utgifter til sykehusbehandling i et annet EØS-land. Uten forhåndsgodkjenning vil pasienten ha større valgfrihet, ventetiden vil kunne reduseres og det vil bli mindre byråkrati. For kreftpasienter med tilstander hvor det kun er et mindre og begrenset fagmiljø i Norge vil det være av særlig stor betydning å kunne få tilgang til medisinsk ekspertise i andre Europeiske land. Vi er enig med departementets om at forhåndsgodkjenning som et virkemiddel for å begrense pasientstrømmen til landet, ikke er nødvendig slik helsevesenet fungerer i dag. Det synes fornuftig å vurdere forhåndsgodkjenning på nytt dersom utviklingen av pasientstrømmen til andre EØS-land i årene som kommer skulle øke betydelig i forhold til i dag.

4.4 Forhåndstilsagn

Vi støtter at pasienter som er vurdert til å ha rett til prioritert helsehjelp skal kunne kreve forhåndstilsagn, gitt at departementet opprettholder kravet om at pasientene selv må legge ut for behandlingstkostnadene. En kreftdiagnose er i de fleste tilfelle svært alvorlig, og kreftpasienter vil som oftest tilhøre den gruppen pasienter som har rett på prioritert helsehjelp. Et forhåndstilsagn vil gi dem verdifull forutsigbarhet og trygghet på at helsehjelpen de vil måtte legg ut for vil bli dekket.

Kreftforeningen vil likevel påpeke at *kravet om utlegg* for pasientene kan medføre en betydelig økonomisk belastning for mange kreftpasienter (jf vårt hørings svar knyttet til *endringer i pasient og brukerrettighetsloven og implementering av pasientrettighetsdirektivet* (2013)). Uforutsette hendelser under behandlingsforløp vil kunne gjøre behandlingstkostnadene høyere enn det beløpet det er gitt forhåndstilsagn om. Vi er også bekymret for at kravet om utlegg vil føre til et skille mellom pasienter som har og de som ikke har råd til å legge ut for behandlingstkostnadene.

Departementet må sørge for at alle pasienter, uavhengig av økonomisk betalingsevne, skal kunne benytte muligheten til sykehusbehandling i utlandet dersom de for øvrig er kvalifisert til å kunne motta slik behandling. Egne trygdeavtaler, slik direktivet åpner opp for, vill være en mulig løsning for oppgjør av behandlingstkostnader.

Med vennlig hilsen
Kreftforeningen

Anne Lise Ryel
Generalsekretær